AANBIEDINGSBRIEF

Nationale Agenda Laadinfrastructuur

Graadt van Roggenweg 200
3531 AH Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
www.rvo.nl

Contact
secretariaat-NAL@rvo.nl

Betreft	Aanbieding Voortgangsrapportage 2025 Nationale Agenda Laadinfrastructuur
Datum	22-4-2026
Aan	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Mevr. A.W.H. Bertram
Afschrift aan	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Mevr. S. van Veldhoven – van der Meer Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Drs. J. de Bat

Geachte mevrouw Bertram,

Hierbij bied ik u namens de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) de Voortgangsrapportage 2025 aan. Dit doen wij jaarlijks om inzicht te geven in de voortgang van de ontwikkeling en uitrol van laadinfrastructuur en de uitdagingen die het tempo van verdere opschaling bepalen.

De afgelopen jaren is de uitrol van laadinfrastructuur in Nederland in hoog tempo gerealiseerd. Nederland behoort tot de koplopers in Europa op het gebied van laadinfrastructuur. In 2025 zijn gemiddeld circa 1.600 publieke laadpunten voor personenvervoer per maand toegevoegd, wat vergelijkbaar is met 2024. In de meeste NAL-regio's is inmiddels een dekkingsgraad van minimaal 90% bereikt. Daarmee is een stevige basis gelegd voor verdere opschaling en verdichting in de (publieke) laadinfrastructuur voor personenvervoer. Daarnaast groeit de elektrificatie van de logistieke en bouwsector verder door. Dit is een belangrijke bijdrage aan een duurzame economie.

Tegelijkertijd staat de uitrol onder toenemende druk. Netcongestie, het maatschappelijk prioriteringskader en de groeiende vraag naar elektrisch vervoer bij verschillende modaliteiten maken dat verdere opschaling alleen mogelijk blijft met duidelijke keuzes en heldere richting. Om de voortgang vast te houden en te versnellen, zet de NAL in op gerichte sturing op de inhoud en samenwerking tussen betrokken partijen. Dit vraagt ook een actieve rol vanuit de overheid in de verdere ontwikkeling van beleid en wetgeving.

Laadinfrastructuur is onderdeel van het bredere energiesysteem en raakt meerdere maatschappelijke opgaven, waaronder mobiliteit, energie, economie, woningbouw en klimaat. Voortgang vraagt daarom niet alleen om uitvoering, maar ook om samenhang in beleid en samenwerking tussen betrokken partijen en ministeries. Als staatssecretaris heeft u een belangrijke rol om richting te geven aan deze ontwikkeling en om samenhang te borgen tussen de verschillende beleidsdomeinen. Zo ontstaat een energiesysteem waarvan elektrische voertuigen een integraal onderdeel zijn en waarbij de transitie naar elektrische mobiliteit de woningbouwopgave versterkt.

Dit vraagt om:
- duidelijke keuzes in de prioritering en toepassing van beschikbare netcapaciteit;
- heldere beleidskaders voor (innovaties in) slim laden en bi-directioneel laden;
- borging van uitvoeringskracht en samenwerking op regionaal en lokaal niveau.

In deze samenwerking heeft de NAL als verbindende en coördinerende partij de rol om voortgang te blijven realiseren. De NAL brengt overheden, netbeheerders, kennisinstellingen en marktpartijen structureel samen, vertaalt kennis naar toepasbare handreikingen en ondersteunt de uitvoering in de regio's. Daarmee zorgt de NAL voor verbinding en maakt zij de opgave uitvoerbaar.

Ontwikkelingen en verdieping
Het aantal laadpunten is in 2025 verder gegroeid, met gemiddeld circa 1.600 nieuwe publieke laadpunten per maand voor personenvervoer. Daarmee neemt de landelijke dekking toe en is in de meeste regio's een dekkingsgraad van minimaal 90% bereikt. De opgave verschuift daarmee van uitbreiding naar verdichting en slimme plaatsing van laadinfrastructuur. Steeds vaker gebeurt dit datagestuurd, gericht op locaties met hoge laaddruk.

Tegelijkertijd groeit de vraag voor laadinfrastructuur vanuit logistiek en bouw aanzienlijk. De elektrificatie van deze modaliteiten vraagt andere vormen van laadinfrastructuur, zoals laadpleinen, logistieke corridors, depots en tijdelijke voorzieningen, met hogere vermogens en andere gebruiksprofielen. Dit vergroot de complexiteit van de opgave, maar biedt tegelijkertijd kansen om laadinfrastructuur slimmer te combineren en efficiënter te benutten binnen het energiesysteem.

Laadinfrastructuur als onderdeel van het nieuwe energiesysteem
De beperkte netcapaciteit, in combinatie met het maatschappelijke prioriteringskader, maakt dat de uitrol van laadinfrastructuur uitdagender wordt. Laadinfrastructuur is onderdeel van het bredere energiesysteem. Door de samenwerking van de NAL-partners en de inzet van laadinfrastructuur als onderdeel van netcongestiemanagement, maakt de NAL niet enkel (publiek) laden voor de verschillende modaliteiten mogelijk, maar levert ook een bijdrage aan het verminderen van netcongestie.

Met de inzet van flexibele contracten, netbewust laden en de opkomst van bi-directioneel laden wordt vanuit de NAL gewerkt aan toepassingen die het energiesysteem beter benutten. Door pilots, onderzoek en intensieve samenwerking tussen betrokken partijen worden knelpunten zichtbaar en werken we aan gerichte oplossingen. Zo dient netbewust laden als een instrument die de piekbelasting op het elektriciteitsnet verlaagt.

Ook innovaties rondom bi-directioneel laden (ook wel V2G) bieden concrete mogelijkheden om efficiënter met netcapaciteit om te gaan en piekbelasting te verminderen. Daarnaast kunnen opties zoals satellietpalen bijdragen aan het realiseren van laadinfrastructuur in een steeds vollere ruimtelijke omgeving. Dit soort innovaties dragen daarmee bij aan het borgen van laadzekerheid voor de EV-rijder.

Laadinfrastructuur is daarmee niet alleen een gebruiker van het energiesysteem. Het biedt ook een kans om netcapaciteit beter te benutten en piekbelasting te verminderen.

Voor succesvolle toepassing van innovaties in de uitrol van laadinfrastructuur is duidelijk beleid nodig. Zonder deze duidelijkheid blijven investeringen achter en stagneert de uitrol, terwijl juist deze innovaties bijdragen aan het slimmer en robuuster maken van het energiesysteem.

Dit vraagt om:
- keuzes over de mogelijke inzet van flexibele contracten en netbewust laden;
- richting in beleid en regelgeving rondom bi-directioneel laden;
- keuzes over rollen en verantwoordelijkheden binnen deze innovaties;
- intensievere samenwerking tussen de domeinen mobiliteit, energie en ruimtelijke ontwikkeling in wetgevingsprocessen en beleid.

Hiermee kan de NAL deze ontwikkelingen omzetten in concrete toepassingen en bijdragen aan een flexibel en toekomstbestendig energiesysteem.

Marktontwikkeling en prijstransparantie
Met de groei van de laadmarkt nemen ook vraagstukken toe rondom marktordening, prijstransparantie en concurrentie. Voor gebruikers en marktpartijen is het van belang dat de laadmarkt voorspelbaar en transparant blijft.

Een duidelijke koers op deze onderwerpen draagt bij aan vertrouwen in de markt en ondersteunt verdere investeringen in laadinfrastructuur.

Dit vraagt om:
- heldere kaders in de ontwikkeling van de laadmarkt en bijbehorende spelregels
- structurele aandacht voor prijstransparantie en gebruikersperspectief
- borging van een goed functionerende en toegankelijke markt

Hiermee kan de NAL marktontwikkelingen vertalen naar toepasbare inzichten, partijen ondersteunen in eenduidige toepassingen en zo een transparante en betrouwbare laadmarkt versterken.

Uitvoeringskracht
De groeiende vraag naar laadinfrastructuur vraagt om meer installateurs en meer slagkracht bij decentrale overheden. Zo blijven doorlooptijden beperkt en blijft de uitrol in de pas met de vraag.

Tegelijkertijd neemt de complexiteit toe door de elektrificatie van nieuwe modaliteiten en de noodzaak tot integrale afstemming. De NAL werkt aan intensievere publiek-private samenwerking en blijvende ondersteuning en kennisontwikkeling op regionaal niveau.

Succesvolle uitvoeringskracht vraagt om duurzame versterking van capaciteit bij gemeenten en uitvoerende partijen. Om dit te realiseren, zijn inzet en middelen vanuit de overheid vereist.

Dit vraagt om:
- structurele versterking van capaciteit bij decentrale overheden en uitvoerende partijen.

Hiermee kan de NAL de uitvoering versterken, partijen in de praktijk verbinden en kennis en ervaring uit de regio's vertalen naar toepasbare oplossingen.

Benodigde middelen en continuïteit
De opgave rond laadinfrastructuur strekt zich uit voorbij 2030 en vraagt om een stabiele basis richting 2040. De kracht van de NAL ligt in de bestaande samenwerking, opgebouwde kennis en uitvoeringskracht in de regio's. De NAL-strategie geeft richting aan de invulling van de taken die volgen uit de opgave.

De NAL heeft de afgelopen jaren een stevig fundament opgebouwd in samenwerking, kennis en uitvoering. Dit heeft een grote bijdrage geleverd aan het realiseren van de klimaatdoelen. Zonder structurele financiering bestaat het risico dat deze slagkracht en samenwerking afnemen, met directe gevolgen voor het tempo van de verdere transitie.

Dit vraagt om:
- structurele financiering voor de NAL-regio's tot 2030 en daarna.

Hiermee kan de NAL de samenwerking en kennisdeling blijven borgen en haar rol als schakel tussen beleid en uitvoering voortzetten.

Vervolg in de toekomst
De uitrol van laadinfrastructuur staat niet stil. Dat maak verdere opschaling niet vanzelfsprekend. De komende periode vraagt om duidelijke keuzes en richting om de voortgang te waarborgen.

Daarbij geldt dat geopolitieke spanningen en de huidige prijsstijgingen op fossiele brandstoffen ertoe leiden dat men meer behoefte heeft aan grip op vervoer. De onrust op de wereldwijde oliemarkt zorgt voor een mogelijke financiële prikkel om over te gaan op elektrisch rijden, wat ook zorgt voor een verdere vraag naar voldoende laadpunten in Nederland.
Juist in deze fase is het van belang om samen op te trekken, zodat koppelkansen benut worden en knelpunten tijdig worden aangepakt. De NAL blijft zich inzetten om deze opgave te verbinden en uitvoerbaar te maken, en zo bij te dragen aan een toekomstbestendig en efficiënt energiesysteem.

Ik dank u voor uw betrokkenheid en ondersteuning en kijk uit naar een vruchtbare samenwerking om de transitie naar duurzame mobiliteit binnen het bredere energiesysteem in Nederland succesvol voort te blijven zetten. Graag ga ik met u in gesprek over hoe we deze ontwikkeling gezamenlijk kunnen blijven ondersteunen.

Namens de Stuurgroep Nationale Agenda Laadinfrastructuur,

Met vriendelijke groet,

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Marieke Donkervoort
Voorzitter NAL

Bijlage: Voortgangsrapportage 2025 Nationale Agenda Laadinfrastructuur